

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN QUỐC TUẤN

**GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ
QUẢN LÝ RỦI RO TÍN DỤNG TẠI NGÂN HÀNG
THƯƠNG MẠI CỔ PHẦN CÔNG THƯƠNG
VIỆT NAM - CHI NHÁNH PHÚ THỌ**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Chuyên ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN, NĂM 2013

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN QUỐC TUẤN

**GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ
QUẢN LÝ RỦI RO TÍN DỤNG TẠI NGÂN HÀNG
THƯƠNG MẠI CỔ PHẦN CÔNG THƯƠNG
VIỆT NAM - CHI NHÁNH PHÚ THỌ**

Chuyên ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ
Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Giảng viên hướng dẫn khoa học: PGS. TS ĐỖ QUANG QUÝ

THÁI NGUYÊN, NĂM 2013

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn này là công trình nghiên cứu của riêng tôi, chưa công bố tại bất kỳ nơi nào, mọi số liệu sử dụng trong luận văn này là những thông tin xác thực.

Tôi xin chịu mọi trách nhiệm về lời cam đoan của mình

Viết tại, ngày 20 tháng 01 năm 2013

Tác giả luận văn

Nguyễn Quốc Tuấn

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới PGS.TS Đỗ Quang Quý, người thầy đã tận tình hướng dẫn, giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Tôi xin trân trọng cảm ơn các thầy giáo, cô giáo khoa Kinh tế, khoa Sau Đại học - Trường Đại học Kinh tế & Quản trị kinh doanh Thái Nguyên - Đại học Thái Nguyên đã đóng góp nhiều ý kiến quý báu giúp đỡ tôi trong quá trình nghiên cứu, hoàn thành luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn tới các Ban lãnh đạo Ngân hàng Thương mại Cổ phần Công thương Việt Nam - Chi nhánh Phú Thọ, các đồng chí, đồng nghiệp đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Do bản thân còn nhiều hạn chế nên luận văn không tránh khỏi những thiếu sót, tôi rất mong nhận được những ý kiến đóng góp của các thầy cô giáo và các bạn.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Việt Trì, ngày 20 tháng 01 năm 2013

Học viên

Nguyễn Quốc Tuấn

MỤC LỤC

Lời cam đoan.....	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục.....	iii
Các chữ viết tắt dùng trong luận văn	vi
Danh mục các bảng	vii
Danh mục các biểu đồ	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài	1
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Kết cấu của luận văn	2
Chương 1. NHỮNG VẤN ĐỀ CƠ BẢN VỀ HIỆU QUẢ QUẢN LÝ RỦI RO TÍN DỤNG CỦA NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI	3
1.1. Rủi ro tín dụng trong ngân hàng thương mại	3
1.1.1. Khái niệm rủi ro tín dụng	3
1.1.2. Đặc điểm của rủi ro tín dụng.....	4
1.1.3. Phân loại rủi ro tín dụng.....	5
1.1.4. Nguyên nhân dẫn đến rủi ro tín dụng.....	6
1.1.5. Hậu quả của rủi ro tín dụng.....	8
1.2. Quản lý rủi ro tín dụng và hiệu quả quản lý rủi ro tín dụng	10
1.2.1. Khái niệm quản lý rủi ro tín dụng	10
1.2.2. Sự cần thiết phải thực hiện công tác quản lý rủi ro tín dụng	10
1.2.3. Nội dung của quản lý rủi ro tín dụng	12
1.2.4. Hiệu quả quản lý rủi ro tín dụng	22
1.3. Kinh nghiệm quản lý rủi ro tín dụng trên thế giới và ở Việt Nam.....	29
1.3.1. Kinh nghiệm trên thế giới	29
1.3.2. Kinh nghiệm ở Việt Nam.....	32
Nhận xét chương 1	33

Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	34
2.1. Các câu hỏi đặt ra mà đề tài cần giải quyết.....	34
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	34
2.2.1. Phương pháp nghiên cứu dựa trên quan điểm duy vật biện chứng và duy vật lịch sử	34
2.2.2. Phương pháp cụ thể.....	34
2.2.3. Phương pháp phân tích.....	36
2.3. Hệ thống chỉ tiêu phân tích	42
Chương 3. THỰC TRẠNG HIỆU QUẢ QUẢN LÝ RỦI RO TÍN DỤNG TẠI NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI CỔ PHẦN CÔNG THƯƠNG VIỆT NAM - CHI NHÁNH PHÚ THỌ	44
3.1. Khái quát tình hình kinh tế - xã hội của Phú Thọ	44
3.1.1. Một số đặc điểm chung	44
3.1.2. Đánh giá về tình hình kinh tế xã hội	45
3.2. Khái quát hoạt động kinh doanh của Ngân hàng Thương mại Cổ phần Công thương Việt Nam - Chi nhánh Phú Thọ	46
3.2.1. Lịch sử hình thành phát triển	46
3.2.2. Cơ cấu tổ chức.....	47
3.2.3. Kết quả hoạt động kinh doanh của Ngân hàng Thương mại Cổ phần Công thương Việt Nam - Chi nhánh Phú Thọ	49
3.3. Thực trạng rủi ro tín dụng và hiệu quả quản lý rủi ro tín dụng tại Ngân hàng Thương mại Cổ phần Công thương Việt Nam - Chi nhánh Phú Thọ.....	57
3.3.1. Thực trạng rủi ro tín dụng	57
3.3.2. Thực trạng quản lý rủi ro tín dụng tại Ngân hàng Thương mại Cổ phần Công thương Việt Nam - Chi nhánh Phú Thọ	66
3.4. Đánh giá hiệu quả quản lý rủi ro tín dụng tại Ngân hàng Thương mại Cổ phần Công thương Việt Nam - Chi nhánh Phú Thọ.....	79
3.4.1. Những kết quả đạt được	79
3.4.2. Những tồn tại trong công tác quản lý rủi ro tín dụng.....	80
3.4.3. Nguyên nhân của những tồn tại	84
Nhận xét chương 3	85

Chương 4. GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ QUẢN LÝ RỦI RO TÍN DỤNG TẠI NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI CỔ PHẦN CÔNG THƯƠNG VIỆT NAM - CHI NHÁNH PHÚ THỌ	87
4.1. Quan điểm định hướng phát triển kinh tế của Phú Thọ và Ngân hàng Thương mại Cổ phần Công thương Việt Nam - Chi nhánh Phú Thọ	87
4.1.1. Căn cứ định hướng	87
4.1.2. Những định hướng cụ thể nhằm phát triển kinh tế của Phú Thọ và định hướng về quản lý rủi ro tín dụng tại Ngân hàng Thương mại Cổ phần Công thương Việt Nam - Chi nhánh Phú Thọ	87
4.2. Những giải pháp nâng cao hiệu quả quản lý rủi ro tín dụng tại Ngân hàng Thương mại Cổ phần Công thương Việt Nam - Chi nhánh Phú Thọ	92
4.2.1. Giải pháp xây dựng và hoàn thiện mục tiêu, chiến lược, chính sách quản lý rủi ro tín dụng	92
4.2.2. Giải pháp tái cơ cấu bộ máy tổ chức quản lý rủi ro tín dụng	93
4.2.3. Giải pháp tuân thủ thực hiện quy trình, quy chế cấp giới hạn tín dụng	94
4.2.4. Giải pháp thực hiện minh bạch và công khai hóa thông tin, nâng cao chất lượng thông tin trong hoạt động quản lý rủi ro tín dụng	95
4.2.5. Giải pháp xây dựng hệ thống kiểm soát các nguồn rủi ro phù hợp	96
4.2.6. Giải pháp tiếp tục xây dựng và áp dụng các công cụ đo lường rủi ro tín dụng theo thông lệ quốc tế và quy định của Ngân hàng TMCP Công thương Việt Nam.....	98
4.2.7. Nhóm giải pháp nâng cao hiệu quả quản lý rủi ro danh mục cho vay	99
4.2.8. Nhóm giải pháp quản lý rủi ro tín dụng từng khách hàng vay, khoản vay	106
4.2.9. Các giải pháp hạn chế, bù đắp tổn thất khi rủi ro tín dụng xảy ra	112
4.2.10. Các giải pháp về nhân sự	115
4.3. Kiến nghị	116
4.3.1. Kiến nghị đối với Ngân hàng TMCP Công thương Việt Nam	116
4.3.2. Kiến nghị đối với Ngân hàng Nhà Nước	117
Nhận xét chương 4	117
KẾT LUẬN	118
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	119

CÁC CHỮ VIẾT TẮT DÙNG TRONG LUẬN VĂN

1	BASEL	Ủy Ban Basel về Giám sát Hoạt động Ngân hàng.
2	CIC	Trung tâm Thông tin Tín dụng.
3	DNNN	Doanh nghiệp nhà nước.
4	GHTD	Giới hạn tín dụng.
5	HĐQT	Hội đồng Quản Trị.
6	HĐTD	Hội đồng tín dụng.
7	HMTD	Hạn mức tín dụng.
8	KQKD	Kết quả kinh doanh.
9	KSNB	Kiểm soát nội bộ.
10	NHCT	Ngân hàng Công thương.
11	NHNN	Ngân hàng Nhà nước.
12	NHTM	Ngân hàng Thương mại.
13	RRTD	Rủi ro tín dụng.
14	TMCP	Thương mại cổ phần.
15	TSĐB	Tài sản đảm bảo.
16	Vietinbank	Ngân hàng TMCP Công thương Việt Nam.
17	XNK	Xuất nhập khẩu.

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1.	Hệ thống ký hiệu xếp hạng công cụ nợ dài hạn của Moody's	17
Bảng 1.2.	Chất lượng quản lý rủi ro tín dụng Scotia Group	29
Bảng 3.1.	Kết quả tăng trưởng kinh tế của Phú Thọ qua các năm.....	44
Bảng 3.2:	Tình hình huy động vốn	50
Bảng 3.3:	Dư nợ	51
Bảng 3.4:	Doanh số thanh toán XNK, mua bán ngoại tệ và trả tiền kiều hối.....	52
Bảng 3.5.	Kết quả kinh doanh năm 2008-2012	56
Bảng 3.6.	Dư nợ và nợ xấu	57
Bảng 3.7:	Rủi ro tín dụng phân theo thời hạn cho vay	59
Bảng 3.8:	Nợ xấu phân theo khu vực địa lý.....	60
Bảng 3.9:	Nợ xấu phân theo hình thức bảo đảm tiền vay	61
Bảng 3.10:	Nợ xấu theo dõi ngoại bảng.....	63
Bảng 3.11:	Tổng hợp phân loại nợ năm 2008 -2012	77
Bảng 3.12.	Tỷ lệ nợ quá hạn và tỷ lệ dự phòng trên nợ quá hạn	83

DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 3.1. Tình hình huy động vốn	50
Biểu đồ 3.2. Dư nợ	51
Biểu đồ 3.3. Số lượng thẻ ATM đã phát hành	54
Biểu đồ 3.4. Số lượng tiền mặt thu chi qua các năm	54
Biểu đồ 3.5. Trích lập dự phòng rủi ro tín dụng	77

DANH MỤC CÁC ĐỒ THỊ

Đồ thị 3.1. Tỷ lệ tăng trưởng dư nợ	52
Đồ thị 3.2. Tỷ lệ tổng chi phí/tổng thu nhập năm 2008-2012	56
Đồ thị 3.3. Tỷ lệ nợ xấu của Chi nhánh và của hệ thống Ngân hàng TMCP Công thương Việt Nam	58

DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ

Sơ đồ 1.1. Các loại rủi ro tín dụng	5
Sơ đồ 1.2. Mối quan hệ của rủi ro và lợi nhuận	16
Sơ đồ 3.1. Sơ đồ mô hình tổ chức Ngân hàng Thương mại Cổ phần	47
Sơ đồ 4.1. Mô hình tổ chức hoạt động quản lý rủi ro tín dụng theo mô hình mới	94
Sơ đồ 4.2. Hoán đổi tổng thu nhập	101
Sơ đồ 4.3. Hoán đổi tín dụng	102
Sơ đồ 4.4. Hợp đồng quyền chọn tín dụng	103
Sơ đồ 4.5. Hợp đồng trao đổi các khoản tín dụng rủi ro	104
Sơ đồ 4.6. Đề xuất xây dựng hệ thống cảnh báo sớm rủi ro tín dụng	110